

Wartość I

Wartość dialogu z drugim człowiekiem

II. PROSPEKT WARTOŚCI

2.1. CEL OGÓLNY

Rozwój społeczny

2.2. CEL SZCZEGÓŁOWY

Umiejętność kontaktowania się z ludźmi

2.3. CEL WYCHOWAWCZY

Otwarcie na drugiego człowieka¹

2.4. PROPONOWANE TEMATY

- Dialog pozwala na budowanie konstruktywnych relacji.
- Rozmowa stwarza możliwość poznania prawdy o drugim człowieku².
- Dzięki rozmowie można zrozumieć motywy postępowania innych.

2.5. ZADANIA DLA UCZNIĄ, SAMOWYCHOWANIE

Normy

- Rozmowa daje możliwość konfrontacji poglądów.
- Każdy człowiek ma prawo do wypowiedzania własnych poglądów.
- Rozmowa ma być oparta na prawdzie i dążyć do prawdy.
- Z chęcią rozmawiam z moimi koleżankami i kolegami.

¹ „Bóg nie stworzył jednak człowieka jako istoty samotnej: albowiem od początków «Stworzył mężczyznę i niewiastę» (Rdz 1,27), a ich związek tworzy pierwszą formę wspólnoty osób. Człowiek bowiem z głębi swej natury jest istotą społeczną i bez kontaktów z innymi nie może ani żyć, ani rozwijać siebie samego i swoich uzdolnień”. KDK 12.

² „Rzetelny dialog wyrasta, bowiem z pewnego założenia, jakie musi być przyjęte [...] przez obydwie podmioty dialogu, że nie są one w stanie poznać prawdy o sobie, jak i prawdy, ku której dążą, jeśli pozostają w świecie wzajemnej od siebie izolacji. Poznać prawdę można wszakże tylko i wyłącznie w bezpośrednim kontakcie. Spotkanie i nawiązanie kontaktu uznać, zatem należy niejako za warunek wstępny, ale jednocześnie nieodzowny każdego dialogu”. H. Skorowski, *Dialog*, w: *Encyklopedia nauczania społecznego Jana Pawła II*, red. A. Zwoliński, Radom 2003, s. 106.

Program wychowawczy > Klasa IV > Wartość I > Wartość dialogu z drugim człowiekiem

Zasady

- Z życzliwością słucham innych osób.
- Dopuszczam do głosu także osoby, które nie budzą mojej sympatii.
- Staram się nie przerywać, kiedy mówi ktoś inny.
- W dyskusji stosuję właściwą argumentację.

2.6. ZADANIA DLA RODZICÓW

Normy

- Rozmowa rodziców z dziećmi jest konieczna dla ich prawidłowego rozwoju.
- Należy wpajać dzieciom zasady właściwej rozmowy opartej na miłości i zaufaniu.
- Rozmowa jest jednym ze sposobów rozwiązywania rodzinnych konfliktów.
- Należy rozmawiać na trudne tematy.

Zasady

- Zawsze potrafię wysłuchać moje dziecko. Mam dla niego czas.
- Własnym przykładem pokazuję dziecku postawę życzliwego wsłuchiwanie się w to, co ma do powiedzenia inna osoba.
- Uczę dziecko jak umiejętnie argumentować własne zdanie.
- Z uwagą analizuję zachowanie dziecka i skłaniam je do rozmowy.

2.7. ZADANIA DLA SZKOŁY, WYCHOWAWCY

Normy

- Wykształcenie u dzieci kulturalnej rozmowy stanowi przygotowanie do dorosłego życia.
- Prowadzenie dialogu z wychowankami przybliża do spraw, którymi żyją uczniowie.
- W rozmowie należy reagować na dyskryminowanie i ośmieszanie uczniów.

Zasady

- Prowadząc dyskusję w klasie sprawiedliwie udzielam głosu, nikogo nie faworyzuję.
- Zwracam uwagę na uczniów, którzy nie uczestniczą aktywnie w rozmowach i dyskusjach.
- Daję przykład kulturalnego prowadzenia rozmowy.
- Staram się często indywidualnie rozmawiać z każdym uczniem.

2.8. SPOSÓB REALIZACJI

Grupa „dziennikarska” uczniów przeprowadza krótki wywiad, w formie kwestionariusza osobowego, z wybranymi nauczycielami ze szkoły. Pytania są dobierane tak, by pokazać nieznany dotąd obraz nauczycieli. Pozostali uczniowie otrzymują wydrukowane kwestionariusze i mają za zadanie odgadnąć, kto się za nimi kryje. Efekty mogą okazać się zaskakujące. Dzięki rozmowie uwalniamy się od stereotypów i schematów, przez które postrzegamy innych ludzi.

Uczniowie dobrani w pary rozmawiają na interesujące ich tematy, w taki sposób by jak najwięcej dowiedzieć się o swoim rozmówcy. Potem poszczególne osoby prezentują całej klasie charakterystykę swojego rozmówcy.

2.9. OSIĄGNIĘCIA, EFEKTY

Dialog pozwala na zerwanie ze schematami i błędnymi ocenami, którymi możemy skrzywdzić innego człowieka³. Pojawia się szansa na stworzenie przyjaznego środowiska, w którym nikt nie będzie obawiał się zabrać głosu. Godzina wychowawcza jest odpowiednim miejscem i czasem na wymianę poglądów i otwartą dyskusję. Uczniowie potrafią prawidłowo argumentować i przedstawiać swoje racje. Potrafią także z życzliwością i szacunkiem spojrzeć na drugiego człowieka nawet, jeśli ma inne zdanie czy poglądy.

2.10. ZAGROŻENIA

W szkole często dyskryminuje się osoby, które mają inne upodobania. Dzieci potrafią być okrutne, wyśmiewać się i izolować rówieśników, którzy się wyróżniają. Uczniowie rezygnują ze swoich przekonań, ponieważ nie umieją ich obronić w polemicznej dyskusji. W środowisku rodzinnym rzadko podejmuje się rozmowy na ważne tematy, nie bierze się też pod uwagę zdania dzieci. Ma to konsekwencje w nawiązywaniu przez nie kontaktu z innymi.

³ „Braterski dialog ludzi dokonuje się jednak nie poprzez postęp, lecz głębiej, we wspólnocie osób, która wymaga wzajemnego poszanowania ich pełnej godności duchowej”. KDK 23.